

آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی مصوب ۱۷/۱/۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی مصوب ۲۸/۱۱/۱۳۹۷ رئیس قوه قضائیه

ماده ۱ - واژه‌ها و عبارات اختصاری به کاررفته در این آیین نامه به شرح ذیل تعریف می گردند:

۱ - مرکز: مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده؛

۲ - هیئت نظارت: هیئت نظارت بر وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده؛

۳ - هیئت تعیین صلاحیت: هیئت تعیین صلاحیت وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده؛

۴ - ماده ۱۸۷: ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی مصوب ۱۷/۱/۱۳۷۹ مجلس شورای اسلامی؛

۵ - مشاوران خانواده: مشاوران خانواده موضوع آیین نامه اجرایی قانون حمایت خانواده مصوب ۲۷/۱۱/۹۳ و دستورالعمل نحوه تشکیل و فعالیت مراکز خانواده مصوب ۲۱/۱۲/۹۶.

ماده ۲ - به منظور سیاست گذاری، نظارت و تنظیم خط مشی اجرای ماده ۱۸۷ هیئت نظارت مرکب از معاون اول رئیس قوه قضائیه (به عنوان رئیس هیئت)، رئیس حوزه ریاست، معاون منابع انسانی قوه قضائیه، معاون قضایی قوه قضائیه، دادستان انتظامی قضات، یکی از قضات عالی رتبه دارای پایه قضایی ۹ به بالا با تعیین رئیس قوه قضائیه و رئیس مرکز تشکیل می گردد. تصمیمات هیئت نظارت بارأی اکثریت معتبر خواهد بود.

وظائف هیئت مذکور عبارت است از:

الف - تعیین تعداد کارآموز وکالت و کارشناس قابل پذیرش در هر سال؛

ب - نظارت بر حسن اجرای آیین نامه و مصوبات هیئت نظارت؛

پ - رسیدگی تجدیدنظر نسبت به تصمیمات هیئت تعیین صلاحیت در مورد رد صلاحیت اخلاقی و رفتاری قبول شدگان در آزمون یا شاغلین وکالت و کارشناسی؛

ت - اتخاذ تصمیم جهت رفع مسائل و مشکلات و ارائه راهکار برای ارتقاء عملکرد مرکز وکلا، مشاوران خانواده و کارشناسان رسمی در چارچوب قوانین و مقررات جاری؛

ث - ایجاد هماهنگی و تعامل بین مرکز و سازمان ها، نهادها و ادارات و مراکز قوه قضائیه و کشور؛

ج - وجود این هیئت مانع نظارت مستقیم رئیس قوه قضائیه نیست.

ماده ۳ - مرکز دارای شخصیت حقوقی، مالی و اداری مستقل است. رئیس مرکز نماینده حقوقی و قانونی مرکز در کلیه مراجع اداری قضایی و سازمان‌ها و ادارات دولتی و غیردولتی است و می‌تواند نماینده یا وکیل معرفی نماید. آراء و تصمیمات مرکز قابل اعتراض در هیئت نظارت بوده و قابل رسیدگی در دیوان عدالت اداری نیست. بودجه مرکز از مبالغ مأخوذه بابت تمدید پروانه، برگزاری آزمون، مصاحبه و آموزش، چاپ کتب و نشریات و امثال آن، تبلیغات، هدایا و کمک‌های علاقه‌مندان و ۵ درصد از درآمد وکلا و کارشناسان و مشاوران خانواده تأمین می‌شود.

رئیس مرکز توسط رئیس قوه قضائیه از بین حقوقدانان انتخاب می‌گردد که اداره امور مرکز را به عهده خواهد داشت و می‌تواند معاونین خود را در امور اجرایی، آموزشی، اداری و مالی و غیره از بین مشاورین خانواده، وکلا و کارشناسان رسمی انتخاب نماید. حق الزحمه آنان از درآمدهای مرکز پرداخت می‌شود. امضاء پروانه‌های وکالت، کارشناسی رسمی و مشاوره خانواده با رئیس مرکز است.

ماده ۴ - مرکز جهت اجرای آیین‌نامه مربوطه و تحت نظر رئیس مرکز و هیئت نظارت تشکیل می‌گردد و وظایف آن به شرح ذیل است:

الف: انجام بررسی‌های کارشناسی و جمع‌آوری اطلاعات لازم از سراسر کشور در خصوص تعیین تعداد مشاوران و کارشناسان در هر سال؛

ب: برگزاری آزمون‌های علمی، مصاحبه و گزینش متقاضیان؛

ج: نظارت و پیگیری نسبت به عملکرد وکلا و کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده به‌ویژه بررسی و تحقیق در خصوص تخلفات آنان و همچنین بررسی وضعیت و عملکرد آنان؛

د: شناسایی افراد کم‌بضاعت و نیازمند به خدمات قضائی و ارجاع امر به مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضائیه؛

ه: بررسی مدارک و احراز شرایط متقاضیان پروانه وکالت و مشاوره خانواده و کارشناسی که عضو رسمی هیئت‌علمی دانشگاه می‌باشند و یا متقاضیان واجد سوابق قضائی؛

و: نظارت و ارزیابی نحوه کارآموزی عملی و آموزش علمی کارآموزان؛

ز: انجام مقدمات اعطای پروانه کارآموزی و پروانه مشاوره حقوقی و وکالت پایه ۱، ۲ و کارشناسی؛

ح: برگزاری مراسم تحلیف و اخذ تعهدنامه و سوگندنامه از دریافت‌کنندگان پروانه مشاوره حقوقی، وکالت و کارشناسی.

ماده ۵ - متقاضیان اخذ مجوز پروانه وکالت و کارشناس رسمی یا تأسیس موسسه مشاوره حقوقی باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف: تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران؛

ب: داشتن حداقل ۲۴ سال تمام شمسی برای وکلا، مشاوران حقوقی و کارشناسان رسمی در زمان صدور پروانه مشاوره حقوقی و وکالت و کارشناسی و حداکثر ۶۵ سال تمام شمسی برای مشاوران حقوقی و وکلا؛

ج: داشتن حداقل دانشنامه معتبر کارشناسی از دانشکده‌های معتبر داخلی یا خارجی (در حالت اخیر، به شرط ارزشیابی رسمی) در رشته حقوق برای متقاضیان مشاوره حقوقی و وکالت و در رشته مورد تقاضا برای متقاضیان کارشناسی؛

د: انجام خدمت وظیفه عمومی یا معافیت دائم برای آقایان؛

ر: عدم سوء پیشینه مؤثر کیفری و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی؛

و: عدم اعتیاد به مواد مخدر و سکرآور به تأیید سازمان پزشکی قانونی و عدم تجاهر به فسق؛

ز: عدم اشتغال اعم از رسمی، قراردادی، پیمانی در وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، ادارات و شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلابی، شهرداری‌ها و مؤسسات مأمور به خدمات عمومی و عدم اشتغال به سردفتری یا دفتر یاری در زمان صدور مجوز و پس از آن مادامی که شخص به مشاوره حقوقی و وکالت موضوع این آیین‌نامه اشتغال دارد. (برای متقاضیان وکالت و مشاوره حقوقی)؛

ح: نداشتن سوء شهرت؛

ط: داشتن وثاقت و تعهد به اصل نظام و قانون اساسی؛

ی: عدم محکومیت به انفصال دائم از خدمات قضائی یا خدمات دولتی یا وکالت دادگستری و یا سلب صلاحیت برای متقاضیان شغل مشاوره حقوقی و عدم محکومیت به انفصال دائم از شغل کارشناسی برای متقاضیان کارشناسی.

تبصره - مشاغل آموزشی یا پژوهشی در دانشگاه‌ها از مقررات بند «ز» مستثنا می‌باشد.

ماده ۶ - در هر سال صورت نقاطی که احتیاج به مشاور حقوقی و وکیل و کارشناس دارد با تعیین تعداد مورد نیاز برای هر محل از طریق انتشار ویژه‌نامه پذیرش داوطلبان به اطلاع متقاضیان رسانده می‌شود. متقاضیان باید ظرف مدت مقرر در آگهی‌ها درخواست خود و مدارک مربوطه را تکمیل و با درج مراتب ذیل از طریق پست سفارشی به نشانی مرکز مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان ارسال نمایند.

الف: مشخصات کامل طبق شناسنامه و میزان تحصیلات متقاضی؛

ب: محل اقامت و نشانی پستی؛

ج: سوابق شغلی قبل از درخواست در صورت اشتغال قبلی؛

د: تعیین محل خدمت مورد درخواست برای تأسیس مؤسسه مشاوره حقوقی، وکالت و یا کارشناسی.

ماده ۷ - درخواست متقاضیان باید دارای پیوست‌های ذیل باشد:

الف: یک برگ تصویر مصدق از کلیه صفحات شناسنامه و کارت ملی؛

ب: ۶ قطعه عکس ۳×۴؛

ج: گواهی مدرک تحصیلی؛

د: گواهی وثاقت به امضای افراد مورد وثوق که فرد مورد نظر را برای مشاوره حقوقی، وکالت و یا کارشناسی مناسب معرفی کند؛

ه: گواهی سوابق اشتغال به همراه مستندات مربوطه در صورت داشتن سابقه اشتغال.

ماده ۸ - درخواست متقاضیان به ترتیب وصول در «مرکز» ثبت و برای هر متقاضی پرونده جداگانه‌ای تشکیل می‌شود. مرکز سوابق متقاضی را از مراجع اطلاعاتی و قضایی محل اقامت و اشتغال یا محل تحصیل فعلی و گذشته و از مؤسسه آموزش عالی مربوطه استعلام و درباره صلاحیت وی به نحو مقتضی تحقیق و نتیجه را در پرونده منعکس و به هیئت تعیین صلاحیت ارائه می‌نماید.

ماده ۹ - پس از انجام آزمون، مصاحبه، تحقیق و گزینش، صلاحیت اخلاقی و رفتاری پذیرفته‌شدگان توسط هیئتی بنام هیئت تعیین صلاحیت که اعضاء آن مرکب از رئیس مرکز (به‌عنوان رئیس هیئت) و چهار نفر از قضات عالی‌رتبه، وکلا، مشاورین خانواده یا کارشناسان رسمی به پیشنهاد هیئت نظارت و تصویب رییس قوه قضاییه است، تأیید یا رد خواهد شد. جلسات و تصمیمات هیئت با دعوت رئیس مرکز و با حضور و نظر موافق سه عضو که یکی از آنان رئیس مرکز باشد رسمیت دارد.

در صورتی که هیئت تعیین صلاحیت زوال صلاحیت اخلاقی یا رفتاری هر یک از وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده را احراز نماید می‌تواند در خصوص ابطال پروانه، محرومیت دائم یا موقت از مشاغل فوق اتخاذ تصمیم نماید. این تصمیم ظرف بیست روز از ابلاغ قابل تجدیدنظرخواهی در هیئت نظارت است. رأی هیئت نظارت در این خصوص قطعی است.

تبصره - مرکز مکلف است بررسی صلاحیت متقاضیان وکالت، کارشناسی رسمی و مشاوره خانواده را از هسته گزینش قوه قضاییه، حفاظت اطلاعات قوه قضاییه یا سایر نهادهای مربوط درخواست نماید. مراجع مذکور مکلفاند بررسی‌های لازم را انجام و نتیجه بررسی را ظرف حداکثر مدت ۲ ماه به مرکز ارسال نماید و الا مرکز رأساً تصمیم مقتضی اتخاذ می‌کند.

ماده ۱۰ - از کلیه داوطلبان واجد شرایط به ترتیب مقرر در مواد آتی امتحان کتبی به عمل خواهد آمد. زمان و مکان برگزاری امتحان از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشار اعلام می‌گردد.

تبصره ۱ - به افراد زیر در صورت تأیید صلاحیت اخلاقی و رفتاری آنان بدون شرکت در آزمون به شرط طی دوره کارآموزی حسب مورد پروانه وکالت پایه‌یک یا کارشناسی رسمی اعطا می‌شود.

۱ - اعضاء هیئت‌های علمی دانشکده‌های حقوق مورد تأیید آموزش عالی به شرط داشتن حداقل ۱۵ سال سابقه تدریس با مدرک دکتری در دروس حقوقی یا دروس تخصصی مرتبط؛

۲ - اعضای هیئت علمی در رشته‌های مرتبط کارشناسی به شرط داشتن مدرک دکتری در رشته مرتبط و ۱۵ سال سابقه تدریس در رشته مذکور.

تبصره ۲ - داوطلبانی که دارای حداقل دانشنامه لیسانس دریکی از رشته‌های حقوق و فقه و مبانی حقوق اسلامی و پنج سال سابقه قضائی بوده و حائز شرایط دیگر مندرج در ماده ۵ باشند از شرکت در آزمون و کارآموزی معاف بوده و به آنان پروانه پایه ۱ وکالت اعطا می‌شود.

تبصره ۳ - ۳۰ درصد از پذیرفته‌شدگان وکالت و کارشناسی هر حوزه قضائی به ایثارگران مذکور در ماده ۵۹ مکرر قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، که حداقل ۷۰ درصد نمره آخرین پذیرفته‌شده را کسب نموده‌اند اختصاص می‌یابد. استفاده از این سهمیه مانع از پذیرش ایثارگرانی که نمره قبولی سهمیه آزاد را کسب نموده‌اند نمی‌باشد.

تبصره ۴ - اعضای هیئت علمی و کارشناسان رسمی شاغل در سازمان پزشکی قانونی کشور به شرط داشتن ۱۰ سال سابقه کار در سازمان مربوطه از آزمون معاف و در صورت داشتن ۱۵ سال سابقه از آزمون و کارآموزی معاف می‌باشند و پس از احراز سایر شرایط مندرج در ماده (۵) آئین‌نامه و در صورت تأیید صلاحیت علمی و اخلاقی و تجربه آن‌ها توسط سازمان مذکور، به آنان پروانه کارشناسی در حوزه‌های قضائی که موردنیاز می‌باشد اعطاء می‌شود.

ماده ۱۲ - مواد امتحانی برای داوطلبان کارشناسی رسمی عبارت‌اند از:

الف: دروس تخصصی و فقهی مربوط به رشته موردتقاضا.

ب: قوانین و مقررات مربوط به کارشناسی.

ماده ۱۳ - از پذیرفته‌شدگان در امتحان کتبی توسط اشخاصی که مرکز تعیین می‌کند مصاحبه شفاهی به عمل می‌آید.

تبصره - افرادی که اسامی آن‌ها به‌عنوان ذخیره اعلام می‌گردد باید در آزمون مجددی که از طرف مرکز اعلام می‌شود شرکت نمایند و پس از موفقیت در آزمون مجدد از آن‌ها مصاحبه شفاهی به عمل می‌آید.

ماده ۱۴ - متقاضیان موظف به رعایت تمامی ضوابط و مقررات مذکور در آگهی آزمون که از طریق سامانه اینترنتی مرکز اعلام می‌شود، می‌باشند.

تبصره ۱ - قبول‌شدگان موظف به رعایت موارد زیر می‌باشند:

۱ - رعایت ضوابط مندرج در آگهی؛

۲ - حضور به‌موقع در مصاحبه‌ها؛

۳ - شرکت در هر یک یا مجموع مراحل کارآموزی، اختبار و تحلیف؛

۴ - اخذ پروانه و دفترچه به مدت یک سال پس از قبولی و در مورد اشخاصی که قبلاً قبولی آنان اعلام شده تا ۶ ماه.

عدم رعایت موارد بالا موجب کان لم یکن شدن قبولی آنان می‌گردد.

تبصره ۲ - پس از رسیدگی به اعتراضات و اعلام آن در هر آزمون اوراق آزمون و سوابق مربوط به مردودین معدوم و در هیچ مرجعی قابل رسیدگی مجدد نخواهد بود. در صورتی که به تشخیص هیئت نظارت اعتراض وارد باشد، اقدام مقتضی معمول خواهد شد.

ماده ۱۵ - مرکز اسامی داوطلبانی را که صلاحیت آنان توسط هیئت تعیین صلاحیت محرز تشخیص داده شده است، به اطلاع رئیس قوه قضائیه رسانده و نسبت به صدور پروانه و امضاء آن اقدام می نماید.

ماده ۱۶ - اعتبار پروانه وکالت، کارشناس رسمی و مشاوره خانواده موضوع این آیین نامه پس از صدور به مدت ۲ سال خواهد بود که پس از آن برای مدت های مشابه قابل تمدید می باشد. مشاورین حقوقی و وکلا موظفاند برای تمدید پروانه، مفاصا حساب مالیاتی خود را ارائه نمایند و تمبر قانونی تجدید پروانه را نیز ابطال نمایند. در صورت عدم تمدید پروانه، وکالت این افراد در هیچ یک از مراجع ذیصلاح قانونی پذیرفته نخواهد شد. همچنین، ارجاع امر کارشناسی از سوی مراجع ذیصلاح به کارشناسی که پروانه وی تمدید نشده است، ممنوع می باشد.

ماده ۱۸ - مرکز می تواند انجام اقداماتی را که در رابطه با پیشبرد اهداف مرکز ضروری و لازم است از تمامی واحدهای قضایی و ستادی و سازمان های وابسته به قوه قضائیه در سراسر کشور درخواست نماید، مراجع مربوطه مکلف هستند اقدامات لازم را در رابطه با درخواست به عمل آمده انجام دهند.

ماده ۱۹ - پذیرفته شدگان کارشناسی رسمی باید به مدت ۶ ماه نزد یکی از کارشناسان رسمی در رشته مربوط که حداقل ۵ سال سابقه کارشناسی داشته باشد یا بهر نحوی که مرکز مصلحت بداند، کارآموزی نمایند. در رشته های جدید کارشناسی، شخص پذیرفته شده از کارآموزی معاف خواهد بود، مگر آنکه مرکز ترتیب دیگری را مقرر نماید.

ماده ۲۰ - پذیرفته شده هنگام اخذ پروانه با حضور رئیس مرکز یا نماینده وی به ترتیب ذیل سوگند یاد نموده و سوگندنامه و صورت جلسه مربوطه را امضاء می نماید.

متن سوگندنامه به شرح ذیل می باشد:

بسم الله الرحمن الرحيم

به خداوند متعال سوگند یاد می کنم در امور کارشناسی که به من ارجاع می گردد خداوند متعال را حاضر و ناظر دانسته به راستی عقیده خود را اظهار نمایم و نظریات شخصی را در آن دخالت ندهم و نظر خود را نسبت به موضوع کارشناسی به طور کامل اظهار نمایم و هیچ چیز را مکتوم ندارم و برخلاف واقع چیزی نگویم و نویسم و ذیل سوگندنامه را امضاء می نمایم.

ماده ۲۴ - وظایف و تکالیف و مسئولیت های وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده موضوع این آیین نامه همان است که در قوانین و مقررات و آئین نامه های مربوط به وکلای دادگستری و کارشناسان رسمی مقرر است.

ماده ۲۶ - مرکز دارای دادسرا و دادگاه بدوی انتظامی در تمامی استان ها و دادگاه تجدیدنظر انتظامی در مرکز است. اعضاء دادگاه های بدوی و تجدیدنظر انتظامی با معرفی رئیس مرکز از بین قضات دارای پایه ۹ قضایی و بالاتر توسط رئیس قوه قضائیه منصوب می گردند. دادگاه های بدوی انتظامی دارای یک عضو به عنوان رئیس و دادگاه های تجدیدنظر انتظامی مرکب از سه عضو

یک رئیس و دو مستشار است که همگی دارای حق رأی هستند و آراء صادره با امضاء موافق دو نفر از آنان لازم الاجراست. تخلفات وکلا، مشاورین خانواده و کارشناسان رسمی به شرحی است که در قانون کارشناسان رسمی دادگستری، دستورالعمل اجرایی این ماده و قانون وکالت و مقررات مرتبط تدوین شده است.

مجازات‌های انتظامی ۵ درجه به شرح زیر است:

۱ - درجه یک: توبیخ کتبی با درج در پرونده؛

۲ - درجه دو: توبیخ با درج در سایت مرکز؛

۳ - درجه سه: تنزل پایه وکلا یا محدودیت صلاحیت و اختیارات فنی کارشناسان؛

۴ - درجه چهار: محرومیت موقت از سه ماه تا سه سال؛

۵ - درجه پنج: محرومیت دائم که به تشخیص قاضی رسیدگی کننده و متناسب با تخلف و شرایط خاطی و اوضاع و احوال حاکم بر موضوع تعیین و اعمال خواهد گردید.

تبصره ۱ - ابلاغ دعوت‌نامه و اوراق انتظامی وفق ماده ۶۵۵ قانون آیین دادرسی کیفری و آیین‌نامه اجرایی مربوط و از طریق سامانه و یا سایر وسایل ارتباطی مرکز اقدام می‌گردد.

تبصره ۲ - دادرسی انتظامی مرکز متشکل از یک دادستان و به تعداد کافی دادیار می‌باشد. دادستان انتظامی توسط رئیس مرکز از حقوقدانان انتخاب و در تهران مستقر خواهد بود. امور مربوط به استان‌ها توسط دادیار انجام می‌شود. دادیاران توسط رئیس مرکز از بین وکلا، کارشناسان یا مشاوران خانواده انتخاب می‌شوند. دادستان انتظامی وظیفه نظارت بر دادرسی‌های انتظامی و مسئولیت اجرای احکام را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۳ - اشخاص زیر می‌توانند به آراء دادگاه‌های بدوی انتظامی از جهت عدم رعایت تناسب بین تخلف و مجازات و عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط در دادگاه تجدیدنظر انتظامی اعتراض نمایند:

۱ - محکوم‌علیه در مجازات‌های انتظامی درجه ۴ و بالاتر؛

۲ - دادستان انتظامی و رئیس مرکز نسبت به تمامی آراء دادگاه‌های بدوی انتظامی.

ماده ۲۷ - این آیین‌نامه در ۲۷ ماده و ۲۰ تبصره در تاریخ ۲۸/۱۱/۱۳۹۷ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسید و جایگزین آیین‌نامه اجرایی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی، مصوب ۱۳/۶/۸۱ رئیس قوه قضاییه می‌باشد و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۶ قانون - تخلفات و مجازات‌های انتظامی به قرار ذیل است:

الف - تخلفات:

- ۱- عدم حضور در مراجع صالحه در وقت مقرر بدون عذر موجه.
 - ۲- توسل به معاذیری که خلاف بودن آنها بعداً ثابت شود.
 - ۳- مسامحه و سهل انگاری در اظهارنظر، هرچند مؤثر در تصمیمات مراجع صلاحیتدار باشد یا نباشد.
 - ۴- تسلیم اسناد و مدارک به اشخاصی که قانوناً حق دریافت آن را ندارند و یا امتناع از تسلیم آنها به اشخاصی که حق دریافت دارند.
 - ۵- سوء رفتار و اعمال خلاف شؤونات شغلی.
 - ۶- نقض قوانین و مقررات در اظهارنظر کارشناسی.
 - ۷- انجام کارشناسی و اظهارنظر با وجود جهات رد قانونی.
 - ۸- انجام کارشناسی و اظهارنظر در اموری که خارج از صلاحیت کارشناس است.
 - ۹- انجام کارشناسی و اظهارنظر برخلاف واقع و تبانی.
 - ۱۰- انجام کارشناسی و اظهارنظر با پروانه‌ای که اعتبار آن منقضی شده باشد.
 - ۱۱- افشاء اسرار و اسناد محرمانه.
 - ۱۲- اخذ وجه یا مال یا قبول خدمت مزاد بر تعرفه دستمزد و هزینه مقرر در قوانین یا دستورات مراجع صلاحیتدار.
 - ۱۳- انجام کارشناسی و اظهارنظر در زمان تعلیق، محرومیت از حقوق اجتماعی و یا اثبات فقد شرایط موضوع ماده (۱۵) این قانون.
ب - مجازاتها به ترتیب درجه:
 - ۱- توبیخ با درج در پرونده کارشناس در کانون.
 - ۲- محدود کردن اختیارات فنی کارشناس رسمی برای مدت یک سال.
 - ۳- محدود کردن اختیارات فنی کارشناس رسمی برای مدت سه سال.
 - ۴- محرومیت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی از سه ماه تا یک سال.
 - ۵- محرومیت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی از یک تا سه سال.
 - ۶- محرومیت دائم از اشتغال به امر کارشناسی رسمی.
- تبصره ۱ - مرتکبین هر یک از تخلفات ردیفهای (۱)، (۲) و (۳) حسب مورد به مجازات درجه یک تا سه انتظامی محکوم می گردند.
- مرتکبین هر یک از تخلفات ردیفهای (۴)، (۵) و (۶) حسب مورد به مجازات درجه سه تا پنج انتظامی محکوم می گردند.
- مرتکبین هر یک از تخلفات ردیفهای (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰)، (۱۱) و (۱۲) حسب مورد به مجازات درجه پنج تا شش انتظامی محکوم می گردند.
- مرتکبین هر یک از تخلفات ردیف (۱۳) به مجازات درجه شش انتظامی محکوم می گردند.
- تبصره ۲ - اعمال ارتكابی کارشناس، چنانچه علاوه بر تخلف انتظامی، واجد وصف کیفری باشد، دادگاه انتظامی مکلف است پرونده امر را عیناً به مرجع قضایی صلاحیتدار ارسال نماید.
- تبصره ۳ - هیأت مدیره هر کانون مکلف است از تمدید پروانه کارشناسی رسمی کسانی که سه بار ظرف سه سال به مجازاتهای انتظامی محکوم می شوند خودداری کند. این گونه کارشناسان رسمی می توانند پس از مدت دو سال از تاریخ لغو پروانه مجدداً تقاضای تمدید پروانه کارشناسی رسمی نمایند، مگر اینکه به مجازات انتظامی محرومیت دائم یا موقت از اشتغال به امر کارشناسی رسمی محکوم شده باشند.
- ماده ۲۷ - هیأت مدیره هر کانون در صورت احراز زوال وثاقت و شرایط مذکور در بندهای الف، ب، ج، د، هـ) ماده (۱۵) این قانون در مورد کارشناس رسمی، به طور موقت از تمدید پروانه خودداری می کند و سریعاً موضوع را به دادگاه انتظامی کانون مربوطه اعلام می نماید.

مرجع مذکور مکلف است ظرف حداکثر سه ماه از تاریخ وصول نسبت به موضوع اتخاذ تصمیم کند و نظر نهائی را به هیأت مدیره کانون مربوط ارجاع دهنده اعلام نماید.

ماده ۲۸ - رئیس هیأت مدیره هر کانون مسؤول اجرای احکام قطعی دادگاه انتظامی و دادگاه تجدیدنظر کارشناسان در مورد کارشناسان متخلف می باشد.

ماده ۲۹ - دستمزد کارشناسی رسمی طبق تعرفه ای است که با پیشنهاد شورای عالی کارشناسان به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید و هر دو سال یک بار قابل تجدیدنظر می باشد. قضات دادگاهها در مورد دستمزد کارشناسی مطابق ماده (۲۶۴) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹.۱.۲۱ اقدام خواهند کرد.
تبصره - ضوابط تعیین هزینه های خدمات کارشناسی به پیشنهاد شورای عالی کارشناسان و تصویب رئیس قوه قضائیه مشخص خواهد شد و پرداخت آن برعهده متقاضی است.

مواد قانون آیین دادرسی - رجوع به کارشناس

ماده ۲۵۷ ق.آ.د.م: دادگاه می تواند راسا یا به درخواست هر یک از اصحاب دعوا قرار ارجاع امر به کارشناس را صادر نماید. در قرار دادگاه، موضوعی که نظر کارشناس نسبت به آن لازم است و نیز مدتی که کارشناس باید اظهار عقیده کند، تعیین می گردد.

ماده ۲۵۸ ق.آ.د.م: دادگاه باید کارشناس مورد وثوق را از بین کسانی که دارای صلاحیت در رشته مربوط به موضوع است، انتخاب نماید و در صورت تعدد آنها، به قید قرعه انتخاب می شود.

در صورت لزوم تعدد کارشناسان، عده منتخبین باید فرد باشد تا در صورت اختلاف نظر، نظر اکثریت ملاک عمل قرار گیرد.

تبصره	اعتبار نظر اکثریت در صورتی است که کارشناسان از نظر تخصص با هم مساوی باشند.
-------	--

ماده ۲۵۹ ق.آ.د.م: ایداع دستمزد کارشناس به عهده متقاضی است و هر گاه ظرف مدت یک هفته از تاریخ ابلاغ آنرا پرداخت نکند، کارشناسی از عداد دلایل وی خارج می شود.

هرگاه قرار کارشناسی به نظر دادگاه باشد و دادگاه نیز نتواند بدون انجام کارشناسی انشاء رای نماید، پرداخت دستمزد کارشناسی در مرحله بدوی به عهده خواهان و در مرحله تجدیدنظر به عهده تجدیدنظر خواه است، در صورتی که در مرحله بدوی دادگاه نتواند بدون نظر کارشناس حتی با سوگند نیز حکم صادر نماید، دادخواست ابطال می گردد و اگر در مرحله تجدیدنظر باشد، تجدیدنظر خواهی متوقف ولی مانع اجرای حکم بدوی نخواهد بود.

ماده ۲۶۰ ق.آ.د.م: پس از صدور قرار کارشناسی و انتخاب کارشناس و ایداع دستمزد، دادگاه به کارشناس اخطار می کند که ظرف مهلت تعیین شده در قرار کارشناسی، نظر خود را تقدیم نماید.

وصول نظر کارشناس به طرفیت ابلاغ خواهد شد، طرفین می توانند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ به دفتر دادگاه مراجعه کنند و با ملاحظه نظر کارشناس چنانچه مطالبی دارند نفیا یا اثباتا به طور کتبی اظهار نمایند.

پس از انقضای مدت یاد شده، دادگاه پرونده را ملاحظه و در صورت آماده بودن، مبادرت به انشای رای می نماید.

ماده ۲۶۱ ق.آ.د.م: کارشناس مکلف به قبول امر کارشناسی که از دادگاه به او ارجاع شده می باشد، مگر این که دارای عذری باشد که به تشخیص دادگاه موجه شناخته شود، در این صورت باید قبل از مباشرت به کارشناسی مراتب را به طور کتبی به دادگاه اعلام دارد. موارد معذور بودن کارشناس همان موارد معذور بودن دادرس است.

ماده ۲۶۲ ق.آ.د.م: کارشناس باید در مدت مقرر نظر خود را کتبا تقدیم دارد، مگر این که موضوع از اموری باشد که اظهار نظر در آن مدت میسر نباشد. در این صورت به تقاضای کارشناس دادگاه مهلت مناسب دیگری تعیین و به کارشناس و طرفین اعلام می کند. در هر حال اظهار نظر کارشناس باید صریح و موجه باشد. هر گاه کارشناس ظرف مدت معین نظر خود را کتبا تقدیم دادگاه ننماید، کارشناس دیگری تعیین می شود.

چنانچه قبل از انتخاب یا اخطار به کارشناس دیگر نظر کارشناس به دادگاه واصل شود، دادگاه به آن ترتیب اثر می دهد و تخلف کارشناس را به مرجع صلاحیت دار اعلام می دارد.

ماده ۲۶۳ ق.آ.د.م: در صورت لزوم تکمیل تحقیقات یا اخذ توضیح از کارشناس، دادگاه موارد تکمیل و توضیح را در صورت مجلس منعکس و به کارشناس اعلام و کارشناس را برای ادای توضیح دعوت می نماید. در صورت عدم حضور، کارشناس جلب خواهد شد. هر گاه پس از اخذ توضیحات، دادگاه کارشناسی را ناقص تشخیص دهد، قرار تکمیل آن را صادر و به همان کارشناس یا کارشناس دیگر محول می نماید.

ماده ۲۶۴ ق.آ.د.م: دادگاه حق الزحمه کارشناس را با رعایت کمیت و کیفیت و ارزش کار تعیین می کند. هر گاه بعد از اظهار نظر کارشناس معلوم گردد که حق الزحمه تعیین شده متناسب نبوده است، مقدار آن را به طور قطعی تعیین و دستور وصول آن را می دهد.

ماده ۲۶۵ ق.آ.د.م: اگر یکی از کارشناسان در موقع رسیدگی و مشاوره حاضر بوده ولی بدون عذر موجه از اظهار نظر یا حضور در جلسه یا امضای نامید، نظر اکثریت کارشناسانی که از حیث تخصص با هم مساوی باشند ملاک عمل خواهد بود. عدم حضور کارشناس یا امتناع از اظهار نظر یا امضای رای، باید از طرف کارشناسان دیگر تصدیق و به امضا برسد.

ماده ۲۶۷ ق.آ.د.م: هرگاه یکی از اصحاب دعوا از تخلف کارشناس متضرر شده باشد در صورتیکه تخلف کارشناس سبب اصلی در ایجاد خسارات به متضرر باشد می تواند از کارشناس مطالبه ضرر نماید. ضرر و زیان ناشی از عدم النفع قابل مطالبه نیست.

ماده ۲۶۸ ق.آ.د.م: طرفین دعوا در هر مورد که قرار رجوع به کارشناس صادر می شود، می توانند قبل از اقدام کارشناس یا کارشناسان منتخب، کارشناس یا کارشناسان دیگری را با تراضی، انتخاب و به دادگاه معرفی نمایند. در این صورت کارشناس مرضی الطرفین به جای کارشناس منتخب دادگاه برای اجرای قرار کارشناسی اقدام خواهد کرد. کارشناسی که به تراضی انتخاب می شود ممکن است غیر از کارشناس رسمی باشد.

ماده ۲۶۹ ق.آ.د.م: اگر لازم باشد که تحقیقات کارشناسی در خارج از مقر دادگاه رسیدگی کننده اجرا شود و طرفین کارشناس را با تراضی تعیین نکرده باشند، دادگاه می تواند انتخاب کارشناس را به طریق قرعه به دادگاهی که تحقیقات در مقر آن دادگاه اجرا می شود واگذار نماید.

کارشناسی پرونده چیست

هرگاه دادگاه تشخیص دهد که موضوع پرونده مطرح شده دارای جنبه های فنی و تخصصی است ، پرونده را به کارشناس مربوطه ارجاع می دهد . در واقع ، کارشناسی پرونده در مواردی لازم است که جنبه های فنی و تخصصی موضوع توسط قاضی قابل بررسی نباشد .

در واقع ، قاضی در زمینه های غیر حقوقی نمی تواند نقش تعیین کننده ای داشته باشد . زیرا که وی تخصص در حقوق دارد نه رشته های دیگر . به عنوان مثال ، در دعوی مطالبه اجرت المثل یک دستگاه مولد برق ، علاوه بر دانش حقوقی باید با این دستگاه هم آشنایی داشته باشد تا بتواند میزان اجرت المثل آن را تعیین نماید .

در مورد دعاوی خانوادگی نیز تعیین میزان و مبلغ نفقه ای که به زوجه تعلق می گیرد ، با توجه به شئون مختلفی تعیین می شود که اصولاً این امر به عهده **کارشناس دادگاه** است که برای تعیین میزان نفقه زن مشخص می شود . یا زمانی که شخصی به قتل رسیده و یا صدمه دیده باشد ، این پزشک قانونی است که با عنوان **کارشناس دادگاه** ، جنبه های فنی و تخصصی موضوع را بررسی و اظهار نظر خواهد کرد.

تعیین کارشناس چگونه است

بر اساس ماده ۲۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی " دادگاه باید **کارشناس** مورد وثوق را از بین کسانی که دارای صلاحیت در رشته مربوط به موضوع است ، انتخاب نماید و در صورت تعدد آنها به قید قرعه انتخاب می شود " . آنگونه که از این ماده بر می آید ، تعیین **کارشناس** از اشخاصی است که پروانه **کارشناسی** دارند و دادگاه او را انتخاب می کند . اما در صورتی که یک شخص به خصوص تخصص مورد نیاز را داشته باشد ولی **کارشناس رسمی دادگستری** نباشد هم می توان از وی استفاده کرد . به علاوه اینکه حق طرفین دعوا در تعیین **کارشناس** با توافق یکدیگر هم در ماده ۲۶۸ قانون آیین دادرسی مدنی پیش بینی شده است . به این صورت که طرفین دعوا می توانند با یکدیگر توافق کنند که شخص خاصی به عنوان **کارشناس** پرونده معین شود و نظریه وی مورد پذیرش قرار گیرد .

قرار کارشناسی دادگاه چیست ؟

در صورتی که موضوع دعوی دارای جنبه های فنی و تخصصی باشد ، دادگاه می تواند قرار ارجاع به کارشناسی صادر نماید که اطلاعات کامل در این مورد ضمن مقاله ارائه شده است .

در چه مواردی دادگاه قرار کارشناسی صادر می کند ؟

در همه موارد و موضوعاتی که قاضی اطلاعات تخصصی ندارد ، می تواند قرار کارشناسی صادر کند که برای اطلاع از این موضوع می توانید مقاله را مطالعه کنید .

اعتبار نظریه کارشناسی در امور حقوقی

ارجاع امر به **کارشناسی** گویای این مطلب است که موضوع دارای جنبه فنی و تخصصی می باشد و بنابراین ، دادگاه به تنهایی نمی تواند بدون نظر کارشناس آن را تشخیص دهد . اما احراز جنبه های موضوعی دعوا ، در نهایت به نظر دادگاه و با تصمیم قاضی است . همین رویارویی سبب می شود که بررسی **تکلیف دادگاه در پیروی از نظریه کارشناس** موضوع مهمی تلقی گردد . در ماده ۲۶۵ قانون آیین دادرسی مدنی ، **اعتبار نظریه کارشناس در امور حقوقی** مورد بررسی قرار گرفته است . بر اساس این ماده ، " در صورتی که نظر کارشناس با اوضاع و احوال محقق و معلوم مورد **کارشناسی** مطابقت نداشته باشد ، دادگاه به آن ترتیب اثر نخواهد داد " . این ماده به این دلیل تنظیم شده است که اگر دادگاه مکلف به پیروی از نظر کارشناس باشد ، به نوعی صلاحیت قضاوت کردن به کارشناس واگذار شده ؛ در حالیکه خلاف قانون است . اما در مقابل ، زمانی

که نظریه کارشناس با اوضاع و احوال مورد کارشناسی مخالفت نداشته باشد، دادگاه می تواند از آن پیروی نماید. به عبارت دیگر، تا زمانی که نظریه کارشناس مطابق اوضاع و احوال است اعتبار دارد.

اعتراض به نظریه کارشناس

مطابق ماده ۲۶۰ قانون آیین دادرسی مدنی، هر یک از طرفین دعوا می تواند به نظریه کارشناس در مهلت مقرر اعتراض کنند. بر اساس این ماده، طرفین دعوا می توانند به مرجع قضایی مراجعه کنند و با ملاحظه نظر کارشناس چنانچه اعتراضی به آن دارند، به طور کتبی اعلام کنند. علاوه بر این، هرگاه به نظر کارشناس اعتراض موجهی به عمل آید و دادگاه تشخیص دهد که اعتراض ناشی از ابهام یا نقص کاوش ها و تحقیقات کارشناس است، می تواند با گرفتن توضیح از کارشناس و یا تکمیل آن مورد اعتراض را برطرف نماید.

مهلت اعتراض به نظر کارشناس رسمی دادگستری

در مواردی که تصمیم دادگاه بر اساس نظر کارشناس خواهد بود و موضوع به کارشناس ارجاع شده باشد، پس از ابلاغ اخطاریه به شخص جهت ملاحظه نظر کارشناس، لازم است که فوراً در مهلت قانونی به شعبه مربوطه که اخطاریه را ارسال نموده مراجعه کند و نظر کارشناسی را ملاحظه و از آن کپی تهیه نماید و در صورتی که نسبت به نظر کارشناس اعتراضی داشته باشد در مهلت مقرر و به صورت مکتوب اعتراض خود را تقدیم شعبه نماید، در زیر بر حسب مورد در خصوص مهلت اعتراض نسبت به نظر کارشناس رسمی دادگستری اشاره شده است:

۱- مهلت اعتراض به نظر کارشناس در دادگاه عمومی حقوقی: مهلت اعتراض به نظر کارشناس رسمی دادگستری در پرونده مطروحه در دادگاه عمومی حقوقی، ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ اخطاریه می باشد و طرفین می توانند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ اخطار، به دفتر دادگاه مراجعه کنند و با ملاحظه نظر کارشناس چنانچه اعتراضی داشته باشد بطور کتبی اعتراض خود را اعلام کند، ماده ۲۶۰ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی در این خصوص مقرر می دارد: « پس از صدور قرار کارشناسی و انتخاب کارشناس و ایداع دستمزد، دادگاه به کارشناس اخطار می کند که ظرف مهلت تعیین شده در قرار کارشناسی، نظر خود را تقدیم نماید. وصول نظر کارشناس به طرفین ابلاغ خواهد شد، طرفین می توانند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ به دفتر دادگاه مراجعه کنند و با ملاحظه نظر کارشناس چنانچه مطلبی دارند نفیاً یا اثباتاً به طور کتبی اظهار نمایند. پس از انقضای مدت یاد شده، دادگاه پرونده را ملاحظه و صورت آماده بودن، مباردت به انشای رأی می نماید.»

۲- مهلت اعتراض به نظر کارشناس در مرحله مقدماتی پرونده در دادسرا: مهلت اعتراض به نظر کارشناس در مرحله مقدماتی پرونده در دادسرا، ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ اخطار می باشد، ماده ۱۶۱ قانون آیین دادرسی کیفری در این خصوص مقرر می دارد: « جز در موارد فوری، پس از پرداخت دستمزد، به کارشناس اخطار می شود که ظرف مهلت تعیین شده در قرار کارشناسی، نظر خود را تقدیم کند. مراتب وصول نظر کارشناس به طرفین ابلاغ می شود. طرفین می توانند ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ، جهت ملاحظه نظر کارشناس به دفتر بازپرسی مراجعه و نظر خود را به طور کتبی اعلام کنند.»

۳- مهلت اعتراض به نظر کارشناس در مرحله اجرای احکام مدنی: مهلت اعتراض به نظر کارشناس در مرحله اجرای احکام مدنی، ظرف ۳ روز از تاریخ ابلاغ اخطاریه می باشد، ماده ۷۵ قانون اجرای احکام مدنی در این خصوص مقرر می دارد: « قسمت اجرا ارزیابی را بلافاصله به طرفین ابلاغ می نماید. هر یک از طرفین می تواند ظرف سه روز از تاریخ ابلاغ ارزیابی به نظریه ارزیاب اعتراض نماید. این اعتراض در دادگاهی که حکم به وسیله آن اجرا می شود، مورد رسیدگی قرار می گیرد و در صورت ضرورت با تجدید ارزیابی قیمت مال معین می شود، تشخیص دادگاه در این مورد قطعی است.»

فصل هشتم - دادسرا و دادگاه‌های انتظامی

ماده ۵۹ - شکایت از تخلفات کارشناس رسمی باید کتبی و با امضای شاکی بوده و حاوی مشخصات زیر باشد:

الف - نام و نشانی شاکی.

ب - موضوع شکایت با تصویر گزارش کارشناس و ذکر مدارک مورد استناد.

شکایت در دفتر کانون مربوط ثبت می‌شود و هیئت‌مدیره کانون عندالاقضاء شکایت را جهت رسیدگی و اظهارنظر به دادسرای انتظامی کانون کارشناسان رسمی ارسال می‌نماید.

ماده ۶۰ - در صورتی که دادسرای انتظامی پس از اقدامات اولیه و بررسی و تفهیم اتهام به تعقیب کارشناس معتقد باشد، کیفرخواست صادر و ضمن ارسال به دادگاه انتظامی کانون کارشناسان رسمی، یک نسخه از آن را ظرف مهلت ده روز از طریق کانون مربوط به وسیله پست سفارشی پیشتاز به کارشناس ابلاغ می‌نماید. کارشناس می‌تواند ظرف مهلت یک ماه از تاریخ ابلاغ پاسخ خود را کتباً از طریق دفتر کانون و یا مستقیماً به دفتر دادگاه انتظامی تسلیم نماید.

ماده ۶۱ - در صورتی که دادسرا یا دادگاه‌های انتظامی کانون حضور شاکی یا کارشناس را برای ادای توضیحات و کشف حقیقت لازم بدانند حسب مورد احضاریه صادر می‌نمایند. عدم حضور در وقت مقرر بدون عذر موجه مانع از رسیدگی و اتخاذ تصمیم نخواهد بود.

ماده ۶۲ - عذر موجه برای کارشناس علاوه بر مقررات مندرج در ماده (۴۱) قانون آئین دادرسی مدنی شامل دعوت دادگاه‌ها و مراجع قانونی دیگر جهت قرار کارشناسی یا ادای توضیحات نزد مراجع مذکور نیز می‌باشد.

ماده ۶۳ - دادگاه‌های انتظامی پس از وصول پاسخ کارشناس یا انقضای مهلت‌های مذکور در ماده (۵۹) وقت رسیدگی تعیین می‌کنند و از طریق دفتر دادگاه به اطلاع دادسرای انتظامی و کارشناس و ریاست کانون مربوط و در مورد دعاوی تجدیدنظر به شورای عالی جهت معرفی دیگر اعضاء دادگاه خواهند رساند. اعضای معرفی شده در هر پرونده تا پایان رسیدگی و صدور رأی قابل تعویض نخواهند بود.

عدم حضور کارشناس یا معاون دادسرای انتظامی مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود.

ماده ۶۴ - چنانچه به نظر شورای عالی نیاز به شعبه یا شعب دیگر تجدیدنظر انتظامی باشد، با درخواست رئیس شورای مزبور و تصویب رئیس قوه قضائیه تشکیل خواهد شد. ارجاع پرونده به شعبه یا شعب تجدیدنظر به عهده رئیس شعبه اول تجدیدنظر است.

ماده ۶۵ - در صورتی که مراجع قضائی از کارشناسان تخلفی مشاهده نمایند که قابل تعقیب در دادگاه انتظامی باشد مراتب را کتباً به کانون مربوط اطلاع می‌دهند. هرگاه کانون موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده

را جهت رسیدگی به دادسرای انتظامی کانون ارجاع می‌نماید و چنانچه معتقد به تعقیب نباشد مراتب را به مرجع مذکور اطلاع می‌دهد. در صورتی که نظر کانون مورد پذیرش مرجع قضایی قرار نگیرد رأساً جهت رسیدگی به دادسرای انتظامی کانون ارجاع می‌نماید.

ماده ۶۶ - مراجع قضایی رسیدگی کننده به شکایات علیه کارشناسان رسمی چنانچه عمل انتسابی را جرم ندانند لکن موضوع را منطبق با یکی از تخلفات مندرج در ماده (۲۶) قانون تشخیص دهند پرونده را با صدور قرار مقتضی جهت رسیدگی به دادسرای انتظامی کانون مربوط ارسال خواهند نمود.

ماده ۶۷ - کلیه شکایات واصله علیه اعضای هیئت مدیره، دادستان و بازرسان کانون‌ها به شورای عالی ارسال می‌گردد. شورای عالی موظف است موضوع را ضمن بررسی‌های لازم عندالاقضاء با سوابق امر در اجرای بند (ط) ماده (۷) قانون جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادسرای انتظامی قضات ارسال نماید.

ماده ۶۸ - دادستان انتظامی هر کانون مکلف است دو برابر دادیاران مورد نیاز را از بین کارشناسان رسمی آن کانون انتخاب و معرفی نماید. هیئت مدیره کانون مربوط دادیاران مورد نیاز را تأیید و جهت صدور حکم انتصاب به دادستان انتظامی معرفی می‌کند.

تبصره - دادستان انتظامی کانون می‌تواند افرادی را از بین حقوقدانان پس از تأمین بودجه آنان از طریق هیئت مدیره و مجمع عمومی به‌عنوان معاون دادستان انتخاب و ابلاغ لازم صادر نماید.

ماده ۶۹ - در صورتی که مراجع قضائی و انتظامی وزارتخانه‌ها، ادارات، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، بانک‌ها، نهادها، بنیادها، شهرداری‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی، کارشناس رسمی از کانون‌ها خواسته باشند مکلف‌اند دستمزد کارشناسی را در امور ارجاعی به حساب کانون یا نمایندگی کانون مربوط واریز نمایند تا پس از کسر پنج درصد (۰.۵٪) سهم کانون و سایر کسورات قانونی مابقی به کارشناس پرداخت گردد.

تبصره ۱ - در صورتی که به هر علت حق الزحمه کارشناسی در صندوق کانون تودیع نگردید مراجع مذکور در این ماده مکلف‌اند پنج درصد (۰.۵٪) سهم کانون را کسر و در وجه کانون واریز و به اطلاع کانون یا نمایندگی کانون مربوط برسانند.

کارشناسان نیز موظف‌اند فهرست پنج درصد (۰.۵٪) وجوه مکسوره از حق الزحمه کارشناسی‌های خود را به اطلاع کانون برسانند.

تبصره ۲ - کارشناسان متخلف از مفاد این ماده در حکم مرتکبان خلاف شئون شغلی مصرح در بند (ه) ماده (۲۶) قانون بوده و تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت.

ماده ۷۰ - در تخلفات انتظامی که دو سال از تاریخ وقوع آن منقضی گردیده و تعقیب نشده باشد و یا دو سال از تاریخ آخرین اقدام انتظامی آن گذشته و منتهی به صدور حکم نشده، تعقیب موقوف خواهد شد.